

ไม่พบเอกสารต้นฉบับ

01/06/2508

๓๕. เรื่อง การควบคุมกิจการธนาคารมณฑล จำกัด เข้ากับธนาคารเกษตร จำกัด

ตามที่กระทรวงการคลังได้เสนอขอให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาการควบคุมกิจการของธนาคารมณฑล จำกัด เข้ากับธนาคารเกษตร จำกัด พร้อมกับขอให้รัฐบาลอนุมัติให้กระทรวงการคลังซื้อหุ้นเพิ่มเติมในธนาคารใหม่ได้ในวงเงิน ๓๒,๘๒๕,๐๐๐ บาท ข้อเสนอของกระทรวงการคลังนี้ นายบุญชนะ อัตถากร รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงพัฒนาการแห่งชาติได้เสนอความเห็นมาด้วย ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้มีมติให้ส่งเรื่องให้คณะกรรมการบริหารพัฒนาการเศรษฐกิจแห่งชาติรับไปพิจารณาเสนอความเห็น เพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี นั้น

คณะกรรมการบริหารฯ ได้พิจารณาข้อเสนอและความคิดเห็นดังกล่าว ประกอบทั้งได้พิจารณาข้อเท็จจริงเกี่ยวกับธนาคารมณฑล จำกัด และธนาคารเกษตร จำกัด โดยถี่ถ้วนแล้ว มีความเห็นเป็นข้อ ๆ ดังต่อไปนี้

๑.การแยกปรับปรุงธนาคารมณฑล ธนาคารมณฑลกำหนดทุนเรือนหุ้น ๓๐ ล้านบาท ซึ่งได้ชำระเต็มที่แล้ว เมื่อรวมทุนสำรอง ๑๖ ล้านบาท มีเงินกองทุนทั้งสิ้น ๔๖ ล้านบาท หรือเท่ากับร้อยละ ๕.๖๔ ของสินทรัพย์เสี่ยง ตามกฎหมายธนาคารจะต้องรักษาไว้ซึ่งเงินกองทุนไม่ต่ำกว่าอัตราร้อยละ ๖ ของสินทรัพย์เสี่ยง แต่ธนาคารไม่สามารถปฏิบัติตามกฎหมายได้ตลอดมา และประสบการขาดทุน ๓ - ๕ ล้านบาททุกปี มาเป็นเวลาหลายปี และปี ๒๕๐๗ ได้ขาดทุนถึง ๖.๖ ล้านบาท ถ้ารัฐบาลมีนโยบายที่จะปรับปรุงกิจการของธนาคารเอกเทศ ก็จำเป็นต้องเพิ่มทุนของธนาคารขึ้นอีกเป็นจำนวน ๑๒.๓ ล้านบาท และเพิ่มอัตราส่วนเงินกองทุนต่อสินทรัพย์เสี่ยงจากร้อยละ ๕.๖๔ เป็นร้อยละ ๖.๐๐ ซึ่งเป็นอัตราขั้นต่ำตามที่พระราชบัญญัติธนาคารพาณิชย์กำหนด การที่จะปรับปรุงกิจการของธนาคารให้อยู่ในสถานะที่เสี่ยงตัวเองได้ และให้เป็นที่น่าไว้วางใจแก่ผู้ฝากเงินวงการธนาคารในประเทศและนอกประเทศ วงการค้าทั่วไป และในฐานะที่เป็นธนาคารพาณิชย์ของรัฐบาล รัฐบาลจำเป็นต้องช่วยเหลือธนาคารโดยนำเงินไปฝากเพิ่มขึ้นอีก ๒๒๒.๕ ล้านบาท เพื่อให้ธนาคารจัดการลงทุน กล่าวคือ จัดเป็นสินทรัพย์คล่อง (เงินสำรองเพื่อรักษาสภาพคล่องร้อยละ ๓๐) เป็นเงิน ๖๖.๕ ล้านบาท ส่วนอีกร้อยละ ๗๐ นั้นเป็นสินทรัพย์เสี่ยงเป็นจำนวน ๑๕๖.๐ ล้านบาท เพื่อหาผลประโยชน์ในทางให้กู้ยืม และให้เครดิต (เบิกเงินบัญชีและซื้อลดตั๋วเงิน ฯลฯ) ตัวอย่าง ในกรณีที่ธนาคารพาณิชย์โดยมีเงินฝากเพิ่มขึ้น ๑๐๐ ล้านบาท ธนาคารจะต้องจัดเป็นเงินสำรองเพื่อรักษาสภาพคล่องของธนาคารร้อยละ ๓๐ และลงทุนในทางให้กู้ยืมร้อยละ ๗๐ ผลประโยชน์ของธนาคารจากเงินฝาก ๑๐๐ ล้านบาทจะเป็นดังนี้

จำนวนเงิน	อัตราดอกเบี้ย	ดอกเบี้ยที่ได้รับ
(ล้านบาท)	(ล้านบาท)	(ล้านบาท)

ก. ผลประโยชน์จากการคำนวณ

เงินสำรองร้อยละ ๓๐

(๑) ดำรงเป็นเงินสดสำรองตาม

กฎหมายร้อยละ ๖ ของจำนวน

เงินฝากที่เพิ่ม (เท่ากับ ๖.๐๐

ล้านบาท) ในจำนวนดังกล่าวจะนำ

ไปลงทุนซื้อหลักทรัพย์รัฐบาล

๑ ใน ๔ เท่ากับ	๑.๕	๘	๐.๑๔
----------------	-----	---	------

คงเหลืออยู่อีก ๓ ใน ๔

สำหรับรักษาเป็นเงินสด	๔.๕	-	-
-----------------------	-----	---	---

(๒) ดำรงเป็นเงินสดในมือและ

เงินฝากธนาคารอื่นเพื่อรักษาสภาพ

คล่องของธนาคารร้อยละ ๖ ของ

จำนวนเงินฝากที่เพิ่มขึ้น (เท่ากับ

๖.๐๐ ล้านบาท)	๖.๐๐	-	-
---------------	------	---	---

คงเหลือลงทุนซื้อหลักทรัพย์

รัฐบาล	๑๘.๐๐	๘	๑.๔๔
--------	-------	---	------

รวมผลประโยชน์จากการดำรง

เงินสำรอง			๑.๕๖
-----------	--	--	------

จำนวนเงิน	อัตราดอกเบี้ย	ดอกเบี้ยที่ได้รับ
(ล้านบาท)	(ล้านบาท)	(ล้านบาท)

ข. ผลประโยชน์จากการให้กู้ยืม

และให้เครดิตร้อยละ ๗๐

ให้กู้ยืมเงินและให้เครดิต

๗๐ ล้านบาท	๗๐.๐๐	๑๒	๘.๔๐
------------	-------	----	------

รวมรายได้			๘.๘๖
-----------	--	--	------

ค. หักดอกเบี้ยเงินฝากและค่าใช้จ่าย

ในการดำเนินงาน			๗.๐๐
----------------	--	--	------

กำไรสุทธิ			๒.๘๖
-----------	--	--	------

ในการที่ธนาคารมณฑลจะสามารถดำเนินกิจการให้ถูกต้องตามกฎหมายและแก้ไข

สภาพขาดทุนปีละ ๖.๖ ล้านบาท จะต้องขอความช่วยเหลือจากรัฐบาล โดยขอให้จ่ายเงิน
มาฝาก ๒๒๒.๕ ล้านบาท เพื่อให้สามารถดำรงไว้ซึ่งเงินกองทุนตามอัตราที่กฎหมายกำหนด
และหาผลประโยชน์ที่จะเพิ่มพูนรายได้ให้คุ้มกับรายจ่าย

๒. การควบคุมกิจการของธนาคารมณฑลและธนาคารเกษตรเข้าด้วยกัน ในการนี้กระทรวง
การคลังได้เสนอขอให้รัฐบาลพิจารณาอนุมัติงบประมาณเป็นจำนวน ๓๒,๘๒๕,๐๐๐ บาท (รวมหุ้นเอกชน
๕.๒ ล้านบาท ซึ่งผู้ถือหุ้นอาจอยากจะขายให้รัฐบาล) เพื่อซื้อหุ้นในธนาคารใหม่ได้ครบจำนวนทุนเรือนหุ้น
๑๐๕ ล้านบาท ตามที่ธนาคารมณฑลและธนาคารเกษตรได้จดทะเบียนไว้แต่เดิม ถ้าหากรัฐบาลวินิจฉัย
ให้ควบกิจการของธนาคารทั้งสองเข้าด้วยกันและให้บรรดารัฐวิสาหกิจให้นำเงินมาฝาก ณ ธนาคารที่จะตั้งขึ้นใหม่นี้
ตามสมควร ธนาคารจะมีทุนหมุนเวียนเพียงพอสำหรับใช้หาผลประโยชน์เพื่อเพิ่มพูนรายได้ของธนาคารหลังจาก
ที่ได้จัดสรรเงินเข้ากองทุน และจัดสรรเงินสำรองสำหรับรักษาสภาพคล่องของธนาคาร
ตามพระราชบัญญัติธนาคารพาณิชย์ พ.ศ.๒๕๐๕ แล้ว

๒.๑ คณะกรรมการบริหารฯ ได้พิจารณาข้อนี้โดยถ้อยแล้วเห็นว่า การควบกิจการ
ของธนาคารทั้งสองเข้าด้วยกันจะเป็นวิธีการที่เหมาะสมและประหยัดกว่าการปรับปรุงกิจการ
ของธนาคารมณฑลโดยเอกเทศ ด้วยเหตุผลดังนี้

๒.๑.๑ รัฐบาลจ่ายเงินเพื่อซื้อหุ้นในธนาคารใหม่ ๓๒,๘๒๕,๐๐๐ บาท เพียง
ครั้งเดียว (ถ้าเอกชนผู้ถือหุ้นยังประสงค์จะถือหุ้นไว้ตามเดิม รัฐบาลจะต้องลงทุน
๒๓,๖๒๕,๐๐๐ บาท หรือถ้าเอกชนใครร่วมซื้อหุ้นในธนาคารใหม่ รัฐบาลก็ควรพิจารณา
ขายให้ตามที่เห็นสมควร) ถ้าหากจะปรับปรุงกิจการของธนาคารมณฑลโดยเอกเทศแล้ว
กระทรวงการคลังจะต้องจัดหาเงินมาฝาก ณ ธนาคารมณฑลไม่น้อยกว่า ๒๒๒.๕ ล้านบาท
ซึ่งจะเป็นภาระหนักแก่รัฐบาล

๒.๑.๒ เมื่อควบกิจการเป็นธนาคารใหม่แล้ว อาชญาสาขาของธนาคารมณฑลที่อยู่
ในท้องที่เดียวกันกับธนาคารเกษตรได้ รวม ๑๑ สาขา จะประหยัดรายจ่ายได้ปีละ ๔.๕
ล้านบาท และจะมีสำนักงานใหญ่แต่แห่งเดียว ซึ่งจะประหยัดค่าใช้จ่ายได้อีกประมาณปีละ
๔.๐ ล้านบาท รวมประหยัดค่าใช้จ่ายประมาณปีละ ๘.๕ ล้านบาท

ส่วนที่ทำการสาขาของธนาคารมณฑลที่เป็นกรรมสิทธิ์ของธนาคารแต่ต้องยุบเลิกนั้น
อาจจัดการให้ขายเพื่อนำเงินมาเสริมฐานะการเงินของธนาคาร

๒.๑.๓ การควบคุมและบริหารงานของธนาคารใหม่ไม่น่าจะยุ่งยากกว่าที่จะแยก
การปรับปรุงกิจการแต่ละธนาคาร เพราะเป็นการปรับปรุงและรวมกำลังของฝ่ายบริหาร
เพื่อประกอบธุรกิจอย่างเดียวกัน

๒.๑.๔ การปรับปรุงครั้งนี้ควรจะคลุมไปถึงการปรับปรุงตัวบุคคลเสียด้วย ฉะนั้น ควรจะ
พิจารณาคัดเลือกเฉพาะบุคคลที่จะทำประโยชน์ให้แก่ธนาคารได้อย่างจริงจัง ให้คงเป็นพนักงานต่อไป
สำหรับพนักงานที่มีเกินกว่างานควรให้ปลดออก จะเป็นการตัดทอนค่าใช้จ่ายในการจ้างพนักงานได้มาก

๒.๒ คณะกรรมการบริหารฯ ได้พิจารณาเห็นว่า การปรับปรุงกิจการของธนาคารมณฑลให้มีฐานะมั่นคงขึ้นนั้น แม้ว่า จะแยกการปรับปรุงโดยเอกเทศก็ดี หรือจะควบกิจการของธนาคารมณฑลและธนาคารเกษตรเข้าด้วยกันก็ดี ย่อมขึ้นอยู่กับความสามารถและสมรรถภาพในการควบคุมและบริหารงานของธนาคารเป็นสำคัญ ฉะนั้น เมื่อควบคู่มกิจการเข้าด้วยกันแล้ว ธนาคารใหม่จำเป็นต้องเลือกเฟ้นผู้ที่มีความรู้และความชำนาญในทางธุรกิจของธนาคารมาเป็นผู้บริหาร คณะกรรมการและผู้จัดการในฐานะที่เป็นผู้รับผิดชอบในกิจการของธนาคาร จะต้องพิจารณาการให้กู้เงินทุกรายด้วยความระมัดระวัง และคอยสอดส่องธุรกิจของผู้กู้เงิน เพื่อป้องกันมิให้เกิดหนี้สูญอย่างที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน ถ้าหากไม่มีหนี้สูญรายใหญ่ ๆ งานของธนาคารก็จะบังเกิดผล

๓. ถ้าหากธนาคารใหม่ได้รับอนุมัติให้ตั้งขึ้นแล้ว การจะสำรวจบรรดาลูกหนี้ของธนาคารมณฑลที่ติดค้างชำระต้นเงินและดอกเบี้ยเรื้อรังมานาน และธนาคารควรจะดำเนินการเร่งรัดบังคับชำระหรือบังคับให้ผู้ค้ำประกันจัดการชำระหนี้ให้เสร็จสิ้น ทั้งนี้ ถ้าไม่ดำเนินการเช่นว่านี้ ลูกหนี้ที่อยู่ในฐานะชำระหนี้ได้จะบิดพลิ้วไม่จัดการชำระ ถ้าหากเร่งรัดหนี้ได้เงินคืนมาบ้างยังจะช่วยเสริมฐานะของธนาคารให้ดีขึ้น นอกจากนี้ ยังจะทราบอย่างแน่นอนอีกว่าหนี้ซึ่งควรจะตัดเป็นหนี้สูญหรือสงสัยว่าจะเป็นหนี้สูญมีอยู่มายน้อยเท่าใด

ในการปรับปรุงกิจการของธนาคารจำเป็นต้องขอให้รัฐวิสาหกิจนำเงินมาฝาก ธนาคารตามความเหมาะสม เป็นการช่วยเหลือสร้างฐานะของธนาคารให้มั่นคงยิ่งขึ้น เงินฝากดังกล่าวจะต้องได้รับดอกเบี้ยในอัตราที่ธนาคารพาณิชย์จ่าย และผู้ฝากมีสิทธิที่จะถอนคืนไปใช้จ่ายในการต่าง ๆ ตามปกติได้

๔. การจัดตั้งธนาคารเพื่อพัฒนาการให้เป็นสถาบันการเงินและเครดิตที่จะสนองนโยบายพัฒนาเศรษฐกิจของรัฐบาลนั้น คณะกรรมการบริหารฯ ได้พิจารณาแล้วเห็นว่า ในปัจจุบันนี้มีบรรษัทเงินทุนเพื่อการอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย จำกัด ประกอบธนาคารเพื่อการอุตสาหกรรมอยู่แล้ว นอกจากนี้รัฐบาลควรจัดตั้งธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์ ซึ่งจะปฏิบัติหน้าที่ช่วยเหลือให้เครดิตในด้านผลิตพืชผลสถาบันทั้งสองทำหน้าที่เป็นธนาคารเพื่อพัฒนาการอยู่แล้ว จึงไม่จำเป็นที่จะจัดตั้งธนาคารเพื่อพัฒนาการเพิ่มขึ้นอีก

๕. เมื่อกิจการของธนาคารใหม่ดำเนินไปด้วยดี มีฐานะมั่นคงแล้ว รัฐบาลควรจะพิจารณากำหนดนโยบายเกี่ยวกับธนาคารพาณิชย์ของรัฐบาลอีกครั้งหนึ่งว่า รัฐบาลจะประกอบกิจการธนาคารพาณิชย์ต่อไปหรือไม่ เพียงใด

มติ - ให้ดำเนินการควบธนาคารมณฑล จำกัด เข้ากับธนาคารเกษตร จำกัด ได้ตามความเห็นของคณะกรรมการบริหาร สภาพพัฒนาการเศรษฐกิจแห่งชาติ.